

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini
CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita
dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo
inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 406. Innocentii Pap. Annus 5. Arcad. & Honor. Impp.
Annus 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

DE OLYM-
PIO HISTO-
RIO EPISCO-
PO.

L. Aug. tra
tra Julia 1.

b. Aug. tra
tra Julia 12.
Ex. 10. ter &
Ex. 17.

LIX.

LX.

LX.

Hier. Apo
Ap. 11. 11.
S.

Hier. Ep. 2.

LXII.
DE EPI-
STOLA IN-
NOCENTII
AD EXPVE-
RIVM.

cripta S. Augustinus, sed unde quanto praecor: Olympio Hilarius Episcopus vir magis in Ecclesia & in Christi gloria in quadam sermone Ecclesiastico: Si id est par, &c. & Cicerius: & Olympius dicit, adducit cum in testimonium aduersus Pelagianos, originem peccatum negantes, cuius Olympius electi confituntur aliorum. Sed renunciari in dubium posset, num idem sit ille, quem Augustinus citat Olympium, cum eo de quo Gennadius, qui & in Concilio Toletanum subscripsit habeat: liquidem ipsum quater citans S. Augustinus tum cum aliis sanctissimi Patribus, semper S. Hilario illum preponit, hoc ordine dicens b. Cyriacus & Rhodanus, Olympius, Hilarius, Ambrobus, Gregorius, Innocentius, Isidorus, Rabanus, quibus addo presbyterum (velis moli) Hieronymum. Vetus cum de operi ipso confitet, atque recente eum cum Gennadiis inter huius temporis scriptores, nequam putamus & tate Hilarius praecellere, sicut nec fulle post Iohannem Batilium pater.

Quod rursum ad Toletanum Synodum spectat: qui in eius appendice habetur canon vigintim primus, haud minus Synodi electus, quippe pertinente cognitoceit ad tempora S. Leonis: agentis de eo suo tempore. Porro ipsum Toletanum Concilium multa habet ad recte comprehendendam Ecclesiastican disciplinam accommodata, vixi regalis definita: in quartu decimaseptima quod ponitur de concubina, intellige secundum ea quae S. Augustinus habet libro de bono coniugali, capite quinto.

Quod autem pertinet ad Innocentii dictam epistolam: ipse irritam redit sententiam illam, qui decubatur, contingit ante baptismum initum, sic per baptismum quod ad brigantiam constitutam obliteratur, ut dicens aliam post baptismum bigamus minime efficeretur. Quod festi auctuando S. Hieronymus in Epistola ad Oceanum & in causa Charterii Episcopi in Hispania, defendens eam opinionem Romam cùm elicit, qui pofta in dicta epistola id ipsum prestat cumulatus: licet in Apologia contra Ruffinum, cum ea de re Chrysogono in crimen vocaretur, te exculpet his verbis d: Hoc dicimus, ut ne quis ipsi pro Christo hanc questione tenaciam. Sed interrogati a senatoriis, quod nobis videbatur, respondemus: nulli praedicantes semper quod videlicet alterius doctrina nostra sententia subseruent. hoc est: quibus intelligas Ecclesie doctoris modestiam; cuius lenitatem quem defendit atque corroborat, fulcitur irrefragabilibus propemodum rationibus; neminem cogit iniurium adiupulari.

Porro Cartarium illum Hispanum Episcopum, cuius meminit S. Hieronymus in dicta epistola ad Oceanum, cum: eccl. & fæderio vetere nominat, non alium fulle puto quam illum, qui cum aliis Orthodoxis Episcopis interfuit Concilio Cagliarijano, & Carterius, pro Cartarium scriptus mendet legimus, nisi potius, qui dicens sit Carterius, Carterius apud S. Hieronymum de prætrato texu excusus habetur. Vides ergo hanc lenioris momenti fulle citramonit contraria ea de ordinatisibus perferat factis, quarum causa Hispaniarum Ecclesiæ scilicet sente Episcopi, cum erumodo ingamus ordinatis reliqui minime communicaret. Episcopis quorum quidem immixtum fulle numerum, non vimam Cartarium, S. Hieronymus indicat illis verbis: d: Major autem te vnum, Cartarium scilicet prætrale in medium, cum enim mandu bis ordinatisibus plenum sit, non dico de presbyteris, non de inferiori gradu: ad Episcopos vero, quies scilicet velero nominatu, tunc numerus congregatur, ut Ariminensis Synodus tradidit supererat. hanc S. Hieronymus: quibus enim intelligere valens hanc lete periculum impendit, ne eiusmodi causa oportet in Hispania scilicet in viuveram diffundatur Ecclesiam, cum praetertim eiusmodi ordinati Episcopi habuerint S. Hieronymum defensionem.

Scriptit et hoc ipso anno idem Innocentius Romanus Episcopus de nonnullis Ecclesiasticis rebus ad S. Exuperium Episcopum Toletanum, cum ille confituisse de dubijs quibusdam ipsum Romanum Pontificum, hunc autem Exuperium cundam fulle, quem Aufonius Burdigalensis dicit, & clara inter eius temporis oratores adnumerat, in Notis diximus, euidentem namque post Pra-

fectum Hispaniarum ad tranquillitas portum fecisse, idem Aufonius tradit, conitaturque in Ecclesia Burdigalensi meritis presbyterum ut ex Paulino f. posset intelligi in episcopatu Amanditum. At vero factus Episcopus, qualis quantitas extiterit, egregia vite sanctitate conspicitur, ex S. Hieronymo: aud: dum haec de ipso in primis haberet, scribens ad Ruficum: Sanus Exuperius Tolosæ Episcopus, vidua b. Saepiusq; unitas, efracti pati a lior & ore pallens iunctim, fame torquet aliena, omnemque substantiam Christi vescitibus erogat. Nobis illa datus, qui corpus Domini canitro ruminat, sanguinem portat in vitro: qui auaritiam evicit exemplarum q; absque funculo & incratione carnis ad venditionem columbas, id est, dona sancti Spiritus, mensaque plenaria mammam, & monachorum dispergit, ut Dominus Dei, Dominus vocet oratione, & non latronum speluncam. Horum tu e vicine lecture vespere, hinc ipse. Etat Agernichus l: Non possum (inquit), absque lacrymis Polys facere mentionem, quae ut huic puerum reveret, sonis Episcopi Exuperii merita proflaverit. Etat Furianus l: Hales (inquit) sanctorum Exuperium probat atatus & fides, q; tamen mentis sui frequentia insitua. Sed de ipso modo facilius, dictum de ea alia occasione anno sequenti. Tam vero ad dictam ab Innocentio Papam ad ipsum scriptam epistolam redēamus.

Inter alia autem, quae S. Exuperius ab Innocentio Romano Pontifice exquiratur, de continentia clericorum, & penitentia, quibus delinquentes corrigentur, atque alii doctes quoque petit factorum librorum catalogum, quod eidem Innocentius preficitur finis (us decretales episcopali, canonorum librorum seriem rexess: quan: & in Romano Concilio) ut dictum est: Damasus promulgat, preficit id ipsum Gelafius Pontifex, sed aucta S. Augustinus, atque Ruffinus, postea vero Alcimus Autus hereticus campane, Caius, & Isidorus, vt taceamus de rectionibus: Gracianus autem, Concilii Nazianzeni canon, qui excludit & si alii respendunt putes, canon, qui dictum Apofolorum, Concilium Laodicenium, S. Athanasius, Gregorius Nazianzenus, Amphilius, Cyrillus Hierosolymitanus, postea Iohannes Damascenus, & alii recentiores in aliisibus inter se diversi. Subiecti autem Innocentius & quae Exuperius cauere deberet apostolica. Sed de his nos superius fuisse agimus primo tomo.

I E S V C H R I S T I

ANNUUS 406.

INNOCENTII PAP. ARCAD. & HONOR. IMP.

ANNUUS 5.

ANNUUS 12.

A Christo nato iam annus agitur quadragecentimus sextus auspicias notorum Confiditum Arcadii Angl. & Antiqui Probi: Quo (inquit Marcellinus) Regulus Iunior Quinquagenarius obiit: & Rhadegodus Paganus, Mattheus Syrba: cum ducento milibus suorum istam Italum mandauit. Cum Hildi & Sarra: Hammerus Gorbarumque Regis Radegundi continuo conseruit, ipsius capitale amputata, capti vas exponitante hydrabentes hecque, & quidem pacis & obediencia. Atres tanta digna quidem est: que omni ex parte consideratur, ac fulsus explicetur. Atque ex primis quod ad regis geste repus spectaculum S. Prosperum in Chronicis, hec accidisse affirmare anno superiori, sub Coniuncta Stilochonis secundo & Antimini. Vt autem Marcellinus optimis allentiamur, Honori Imperatoris rescripta hoc anno ad Promunerates data perludent. Ut enim ob ingravidae bellorum periculam subiectam armari seruos m. Sed & iterum turfum edicto, ingenuis militantibus stipendium annuit, summa ad Provinciales referit:

Primiti debet pro immunitibus necessitatibus omnes invenient edicti, quae erigunt ad munitionem in etate libertas. Invenient igitur, qui militie obtentur armis, & quoniam amore patriæ & patriæ, sicut & dona solidis paratu & rebus de nostro perceptoris etatio: quibus ratione tenueris ex summa superaddita i. non solidis prius mandauimus. Nam opimus futuros consolamus, quae virtus & validus

publica

Pob. n. a. necis arbus osculat. Dat. XIII K. lind M. y. Rauenne. Ar-
tado A. VI & Proba Coss. Cum igitur sancta noscitur ad hoc an-
no Imperator coegerit armata seruita, atque tr. plicare
ilipen. ita militantisbus; ne calix prates i. lam Rhadagay si his
temporibus coniugis legatur barbarorum in impio, cuius
causa tanta oportuerit in expeditione prestat: plane offici-
manum esse visitor, hoc ipso anno, quo edicata illi pro-
mulgata sunt, formidolum Rhadagay in Italiam adueni-
tum acc. dicit. Hoc in his, quae ad tempus spectant. At enim
gestas ab Orofio a huius tempore sciptore petamus; quem tamen hinc summam strictrumque sc. bendo, pre-
terire multa oportuit. Ali igitur:

III. Tacto de ipsius incep. se barbarem crebris dilacrationibus,
cum seminariem Gothorum eam duo, deinde Alani atque Hanni va-
ria coddon populabantur. Rhadagay omnium antiquorum pra-
sentiumq. distinxit longe immunis m. repentinu. imetu totam
invadens Italiam: nam iusta in populo eius plus quam duecenta milia
Gothorum ferunt. His supra hanc invadendam multitudinem
modestam, atque veritatem Paganus & Scytha erat. Qui (vt mos est)
in invad. huius modi gentium) omnem Romanum generi sanguinem
suo pre patinare deuouerat. Hoc igitur Romanis arbitriis immuni-
te, fit omnium Paganiorum in Urbe concursus: Hostem esse cum vir-
que virum capta, cum maxime prefatio decorum presentem: Vibem
autem id deflantur, & matre percurram, quia deos & facta
perdidit. Magno querel. vobis agitur, & continuo de resistentia
fauci celebrandi que tradidit. Ferunt tota Urbe blasphemie: vul-
go nomine Christi tamquam tuis aliqua praesentium semper u. a pro-
pria ingratuerat. Cum haec erat Orofius, puto quidem cun-
vixisse sibi Gentiles annoman illam, que per louebatur
ante deorum templis, ablata: (ut videtur) ab imperatore
Gratiano: quam iterum post sequentem annum ab iis ven-
dicari, & dari militibus, Honorus Imperator iussi: b. vt suo
loco dicimus. Sed pergit rem gestam Orofius:

Itaque inestabilis iudicio Dei fadum est: vi quoniam in per-
mixto popu. p. gratia, impiu. p. delectabatur; sporebatque per-
fici bofes, qui infidulam in plurimis & contradicientem ci-
tato. feueritibus solito flagr. coegerunt, non tamens eos, qui in-
discrite condit. intertemperata cede delerent: duo tunc populi Gotho-
rum cum dubius potestissima Regibus suis per Romana presuntis
baccantur: quorum vniu. Christiani, propriez Romano, &
(ut res docuit) timore Dei misit in cede; alius Paganus, barbarus,
& vere Scytha, qui non tantum gloriam ac predam, quantum in
exatu. cedulat. ipsam cedem amare in cede. Et hic iam
recepit fina Italia, Romam e proximo tremente terrore qua-
sabat. Itaque si huius visus potest. permitteret, quem Romanus ob
hos praecepit tremendum arbitrabatur, quia saepe deorum fa-
ceri. ob. quis iniurias; & immoderatus cede sine fructu
emundationis artifex. & error nouissimus prior prior crenches.
Quandoquidem in Paganis & Idololatria manus incidit, non solum
Paganis i. sed etiam cultu idolorum effet inmoderata per-
suasio, sed etiam Christianis periculis confusa, cum & in terre
tentor predicatio, & illi conformarentur exemplo. Quoniam in
bus difensor humani generis Deus perit Paganum hostem vo-
luit, & Christianum prevalere permisit, ut Paganus, blaspheman-
tesque Romanos & illos consideret perdit. & hoc punientius inni-
mis: maxime ex Imperatoris Honori admiranda in Rego con-
tinencia & sanctissima fides non parum diuina misericordia rete-
retur, hac Orofius, demonstrans, in ignominia acque
deterrentium Genitilium deos colentium fictum à Deo es-
se, ne Rex Scytha Paganus Romanum inuaderet, tandem ve-
ro postea in horum uitacionem caperet Christianus. Sed de
bello intro subdit:

Conceduntur quidem aduersus immunitum illum hostem
Rhadagayum, abutum hostium cum copia sum inclinatis ad auxi-
lium animi. Adiante Hulon & Sarus Humorum & Gorborum du-
ces praesidio Romanorum. Sed non sinit Deus tempotentia sua virtu-
tem humani & maxime hostium videtur. Contritione diuinius
Rhadagayum in Vespianos montes cogit eiusque (secundum eos, qui
parcione reficiunt) ducent a milia hominum, insuper confisi &
cib. in aris & afferto monitis iugo, vigente undique timore, conju-
di: agminaque, quibus dulium angustia videbatur Italia, latendi spe
innum. ac partum verisimiliter crudus. Quid multe more? Non dis-
putat bellum acris fuit, non fave timori que incerta pugne praudis-
non cades acta, non sanguis effusus est, non postremo (quod felicitate-

tu loco deputata solet) camina pugne evenuit compensata victoria;
ed. n. i. s. ibentibus, iudeis ibique nostris, ratis illi, tamque im-
manes hostes, sanguentes & sanguinantes longe conseruuntur. Pa-
ratus hos est, nisi caput & cænatum ai subiungatur (c. t. qui
timuerit Romanum: dumque idololatriam suam, cum sacrificiis / se ma-
gno perire fecere, quam armis flagabant, sine prelio viculum ac ym-
bium subiungat, sive deficiunt. Igitur Rex Rhadagayus, i. j. lo-
sum / fuga sumus, clam suos deuerit, atque in nos nos incusat, a qui
bus caput, ac paulisper reverent, deinde interficiuntur.

VI.
VILI PRE-
TIO VEN-
DITIBAR-
BARI, II-
DEMQUE
CITO DE-
FVNCTL

Tanta vero multitudine capti. horum Gorbiorum suis fertur, ut
victoriam pecuniammodo singulari autem passi. gregis: bonum
rendentur. Sed nihil operifice Deus de eodem populo sunt. Nam ei
lico cuncte, qui emebantur, morientur, quod improbi empori ex eo-
rum non impenderunt super pretios, expederunt misericordia
sepulcrum. Igitur ingrata Roma, que sicut nunc sentit, non ad remi-
tendas, sed ad reprobandas idolatrias presumptionem, induit
Dei aliquam misericordiam, ita continuo properi viuentem mortua-
rumque saeculorum piam recordationem, Dei ita. pugna non plen-
ram si forte consule poenitentias, ut per ex. servientiam fidem discat, ab
incuso Alarici Legu & hostis, sed Christiani, aliquantum ad tem-
pus facio differo, hucque que Orofius.

Actes tanta nihil est, ut humanis quiverit perfici vi-
bus, quod cum omnes intellexerint diuinam tactum esse
virtute: haud tamen aeneae nouerunt, quis apud
Deum tem tantam promeruerit obtinere. Fuit enim ista
operatis ille magnus tyrannorum vindicta & debellator S.
Ambrosius, qui rem tantam haud obscuris signis declarauit
suis hominibus Florentinis, quod Paulinus ch. verbi
significat: Tempore, quo Rhadagayus supradicatam Florentinam
ciuitatem obsidebat: cum tam de penitus deferrassent viri ciuitatis
per risum S. Ambrosii ciuitatem apparuit, & promisit a. die
saltem i. u. affutaram. Quo referente, ciuitati animi sunt er-
di. Nam altero die, aduentu. Stilebene tunc Comite cum exer-
ci, scita est de hofie victoria. Haec Panophia religio famina,
matre pueri Panophia referente, cognovimus. haec Paulinus. San-
ctus vero Paulinus ille Notianus Episcopus tribuit tanta illa
Apolitolorum principibus Petro & Paulo Vrbisque martyribus,
cuius hos versus ex natali XII. fuit. Felicis recitat
Dangulus scribens contra Claudium Taurinensem cum
hoc titulo:

De exercitus Gothorum cui in suo Rege interitu.
Purioribus haec item causa est curata patronus,
VI Roma, aliis & publica vita manaret.
Hic Petrus, bi. Paulus proceres, hic martyres omnes,
Quos fons innumeris magna tenet amictus Urbi,
Quosque per innumeris diffuso limite gentes
Intra Romanea venerant Ecclesie fons,
Solicita fons impensa duxere precatus
Ex cubili, felix mens his velut vno eorum
In precibus pars magna fuit, sed summa petit
Muneris ad cunctos nulli præsa, restituta. hucque de
his Paulinus.

Sed de tanta victoria diuinitus impetrata, S. Augusti-
ni audiamus elogia, qui pro concione hæc ad populum ob-
terat: Meminisse fratres, mendicantes, non est longum pauci anni
sancti recordantur. Eius in urbe Roma omnibus simulacris, Rhadagayus Rex Galborum cum ingenti exercitu, multo numero fore
quod Alaric fuit venit. Pagani honorat Rhadagayus, tunc sa-
crificat quoque: numerubus vobis, quod a sacrificiis non de-
sistet Rhadagayus. Tunc omnis isti (Paganis feliciter) Eccl. non
sacrificat, ille sacrificat: vinci habeamus a sacrificante, qua-
bo non habet sacrificare. Deus ostendens, quia non in i. sacri-
ficium est ipsa temporis salut, ipsa regna terrae: vicis est Rhadagayus,
aduertit Dominus, misero modo. Postea venerantur Galbi,
&c. & in libris de Civitate Dei. Quod tamen (inquit) nostra
memoria, recentissimo tempore. Deum mirabisce & misericordia
ter fest, non cum gravissima dilectione commemorant, Gentiles
edicet: sed quantum in ipsi c. omnia (firsi poterit) h. mi-
num obliuiose sepeleat: conatur: quod a nobis, si eascerbit simili-
ter etruscos ingredi. Cetero Rhadagayus Rex Gothorum agmine in
genti & inveniunt, tam in Urbe via via constabunt. Romanum ceru-
cibus impinguem, una deuota celestis sic pax c. ut ne uno
quidem non dicam extendo, fedes vulnera Romanorum, mul-
to impingu, quam centum milium prosteruet ei. c. exercitus,

VII.
S. AMBRO-
SI. VIRTU-
TE RHA-
DAGAY-
SVS VIN-
CIVI V.R.
c. Paulini. u
VITA S. Am-
brosi in fine

VIII.
d. Augu-
stini 29. in
Luc.
QVÆ GEN
TILES EF-
FVTIRENT
IN CHRI-
STIANOS.

e Augu. de
C. uit. Dei
ib. 5. c. 13.

MAGNA
DEL PRO-
VIDENTIA
RHADA-
GAYVS
VICTVS.

aque ipse eti si in meo capitulo papa debet nascere. Nam si
le tam superne, cum tanto & tam impio capitulo Romam fuisse in-
gressus, cui papa est? qui in honorem loci martyrum deculpsit
in qua persona Deum timaret: cum non sanguinem suum, causa
publicam vellet intallare? Quis autem isti pro diis suis voces ha-
berent? & quanta in insultatione tacuerint, quod ideo ille vocaret, ideo
tanta potuisse, qui quotidiani sacrificii placabat atque mortua-
bax deinceps Romanos facere, Christiana religio non suscepit. Nam
appropriauit nam illi hic loca, vbi natu summa maiestatis op-
pressus est, cum eius fama rite obreveretur, nosq; apud Carthaginem
illos cebatos, hoc crederem, spargere, iaduere Paganos, quod dicit
dios amici protogenibus & epigonibus, quibus immelore quo-
tidie ferbatur, vinci omnino non posse ab eis, qui talia dies Roma-
niae sacra non fuerint, nec sibi a quoquam permitterent. Et non
agitur mihi gratia tante misericordia Dei, qui cum flatuist
irruptione barbarica graviter dignos vires hominum castigare,
indignationem suam tamen manefatitudine temperavit, ut illi
primo sacerdos mirabiliter vinci, ne infirmorum animos exenteren-
dos & gloria darentur demonibus, quibus cum supplicare consuebat,

hac S. Augustinus.
Quod vero ad numerum exercitus Rhadagayi diu-
nitus superat pertinet, modestius agere vult et Augustinus
non, si nemine minime posteris factus loqui videretur
hyperboles, dum ait multo amplius, quam centum mil-
lium sufficere numerum barbarorum: quos sicut Orosius ad
minus ducentos mille sufficere tradidit, pariterque Zosimus hi-
loticus & quidem Paganus (ne quis inuidiose Orosium
mentiretur) quadriginta barbarorum milia suffi-
cientur, qui hoc in bello sub Rhadagayi o[mn]i militari, col-
lecti omnes (vtr[um] ex trans-Illatis, trans-Rhenanis, Cel-
ticis, & Germanicis nationibus. Sed plane, ve Paganus, rem
tantam perfide obscurare conatus, ait, trans Illatum, ante-
quam cum copiis in regiones Rombani Imperii subditos
Rhadagaylus le inferret, a Stilichone i[n] paracatu offen-
sum, ac superatum: cum, celibus, Prospero & Cassiodoro,
iam ante quinque annos sub Consulatu primo Selenchonis &
Aurelianii idem descendenter in Italiam; & Paulino,
Orofio, Augustino, atque Prospero auctoribus, idem Rhadagaylus
fuerit diuina virtute in Tuscia superatus, captus,
atq[ue] necatus. Hac autem cum omnissima fentientia testen-
tur tot tantique grauiissimi scriptores, rerum su temporis
singuli assertores: portentosi plane mendaci Zosimus re-
darguitur.

Sed iam ad Constantiopolitane Ecclesie huius anni
res gestas conseruantes orationem. Hoc namque anno (inquit
Socrates 4) Arcadius festum Consulat & Proba primu[m], sticca vir-
p[er]ate extimus, ex sebastia armata ornatius, monasticis ri-
tibus alius inuenit adolescentia excelsor, doctrina fons med' scri-
fi, sed praesentia naturaliter insita maga valens, Episcopus Constanti-
opolitanae creatu[m] est. de quo cu[m] Sozomenus b[ea]t[us] dicit
quatuor post mensu[m] ab obitu Arlaci creatum esse, quem
diximus dieu[m] obiisse tertio Idus Novemb[ris]: que dicen-
dum est, tertio Idus Martias esse in locu[m] Arlaci Atticum
substratum. Ait autem deo Sozomenus: Quarto po[st] obi-
itu illius mesu[m], ordinatus Atticiu[m] Constantiopolitanae cleri pre-
biter, vnu ex officiis viribus Iohanni. Ille quidem natione traxi-
sesafricu[m] Armenia, sed a patre ad religionem instruimus per mona-
chos berberis Maclonians sedatores, qui tam tempore Sebastie
huius saeculu[m] studio claram ex schola Egyptiatis progressi, sed
& paulo post: Hie autem cum ad viriles etiam peruenisset, ad
Caibitanum Ecclesiam transiit. Et quoniam natura maga quam
doctrina prudens erat, etiam agendorum insitum fuit, ut qui ad
affineas infidiles, & ad caeca[rum] vniuersitas sufficeret, ingenio vel-
laci, ita vi multo gravius esset. In concionibus Ecclesiasticis medi-
cione, ut he neque[rum] si to digne vicecentu[m] audirentur, neque crud-
tione porcius expertes. Nam ubi affectatus esset, si quando occasio-
nem natu[m] erat, preciosus quoque Greco scriptor[um] lexit[ur]: &
eo p[ro]p[ter]e in locu[m] habebat, dum de his differeret, et in do-
lli usq[ue] numero latobat. Tenebatur autem erga sue opinionem ho-
mines indifferenter, aduersus due sententes formidabiles, & faci-
cide hispi[us] quod[rum] veleret, ut cetero metu[m], & mox ministru[m] appa-
ret, manus factu[m]. Atque hunc quidam tales sufficieant illi, qui bo-
minem norant, hanc u[er]us de Attico Sozomenus, modo que
fatis de eius electio[n]e obligeat dicitur.

Propositum legati Constantiopolitani, post q[uo]d aitior menes
ridierunt, narrantes nobis Bolygona res. Cum autem Cadeanci-
pi[us] praternavagarem Graecia, d[omi]n[u]s suu[m] aethere ab infuso
quodam Tribuno militum: qui iuste nobis Centurionem adiecit
nam, qui Thessalonice a propano quare nimis pe[m]isteret. Ille
enim intendebat munus aegyptiensi Episcopo Thessalonice litera
reddere, langebatur h[ab]e[re] vna cum aliis Macedonie Episcopis
religionis fecerit cum Occidentalibus pro Iohanne, v[er]o
peruersus dictum est. Vetus ergo Tribunus, neq[ue] simili adieci-
tus loannis impugnatores vintarent. Sed pergit Theodoreus Ecclesie Romane dia-
conus, qui apud Pallad um singula verbiis ipsorum legito-
rum recenset, atque ait:

Interessat autem, cum Roma in Orientem legati nulli
Constantiopolitani propellant: et a deo certior roditus S. Iohannes Chrysostomus, his eos putauit praeueniendos el-
seliteris. Pristinam quidem vestram animi promptitudinem, atque flu-
diam, quod pro Ecclesiarum communi praevara induisti, admirans
sumus. Postquam autem tam longem peregrinationem inferi ad-
cessisti, omniq[ue] conatione arcta, fortis, ut videt[ur] ceteri, anno
tam longum te suscepisti; non vulgariter hoc quoque nomine res-
uscisti, nec volis tuus unu[m] pane per literas, tunc tra[ns]literas gratias
agere desinisti. Nec vero nos dimitaxat, sed etiam Orientis om-
nes admiratione afficiuntur, utque formitate atque confertu[m]
seruentis quae chartas, & immota sententiæ precepsen[ti]a[re].
Ac iam nec in meru[m] longe quietatum, nec peregrinationu[m] armatur
modo gracie & molestiam effe ducent, ut adeo excutant ac
tot vestra præclaris facia conficiant. Eoque etiam nemini cari-
bus & insigni potestate predictum Dominus meu presbiter, etiam a-
lioquin parum firmo corpore & predicit, nihil non fieri preterenda
putant, ut ad vos se conferet, v[er]o fratre confida atque congrega
frueretur. Postea quan[do]q[ue] ipsam: ut vestra barbita postulat) ce-
peritis: illud avobuperamus, v[er]o etiam si mala ingrauiscant, res
tante in mediu[m] aferri negraciem, v[er]o parem iniu-
niu[m] imponant: situ enim quantam robu[m] Deu[m] pro sua designa-
tione mercede relatu[m] sit, si pro tua Ecclesie perturbatio labore
tu[m] nihilo omittatur, quo eos ad tranquillum partum appellatu[m].
hucque ad legatos Chrysostomi litteræ: immo & dupli-
ces dedit, alias nitimus ad eos eodem argumento con-
scriptas d.

Sed quid meditata est celera perfidia? Quod enim
aduersari Iohannis fecerit, si idem legati Constantiopolis
lim se conferent: fore, ut populus pro Iohanne sollicitus
cum eisdem legatis pro Iohanni Iohannis testimoniæ confi-
ratur est, & turbas quoque, si res ex tentienti non eu-
niter, excitatur: confilium illud inter ipsa scelentia ad-
modum, nitimus ne legatos finerent ingredi Constan-
tinopolitum, quomodo autem id molti sint, iam dicti
sumus.

Ac primum omnium, quod ad tempus spectat; decre-
tati in Synodo Romæ habita anno superiori legationem,
hoc vero anno missam, non peruenisse Constantiopolis,
nisi postquam Atticus luf[er]tus A[ct]io, hoc anno (vt
dictum est) sedere copiæ ipse res gelas declarant. Conti-
git itaque legatos talia tanquam pari, que neque perpeti
contingit sapidos barbaros, & qualiter agentes ea ta-
ta[ct]i penitus expertes innane gentes; siquidem non
Christianæ p[ro]p[ter]eas tamquam leges sunt ignominiosissime
proculatae, sed ipsum in genitum scelerum inveniuntur.
At quoniam faciunt ista, idem ipsi legati cum re infecta re-
ueri sunt, palam fecere. Accepti ab illis res cunctis no[n]is
missimis ipse, qui refect Theodosius Ecclesie Romane dia-
conus, qui apud Pallad um singula verbiis ipsorum legito-
rum recenset, atque ait:

Propositum legati Constantiopolitani, post q[uo]d aitior menes
ridierunt, narrantes nobis Bolygona res. Cum autem Cadeanci-
pi[us] praternavagarem Graecia, d[omi]n[u]s suu[m] aethere ab infuso
quodam Tribuno militum: qui iuste nobis Centurionem adiecit
nam, qui Thessalonice a propano quare nimis pe[m]isteret. Ille
enim intendebat munus aegyptiensi Episcopo Thessalonice litera
reddere, langebatur h[ab]e[re] vna cum aliis Macedonie Episcopis
religionis fecerit cum Occidentalibus pro Iohanne, v[er]o
peruersus dictum est. Vetus ergo Tribunus, neq[ue] simili adieci-
tus loannis impugnatores vintarent. Sed pergit Theodoreus Ecclesie Romane dia-
conus, qui apud Pallad um singula verbiis ipsorum legito-
rum recenset, atque ait:

Cumque ut latas daremus, exigeretur a nobis; non acquies-
cimus, dicentes minime esse conuenient, sed ut qui fecerit etiam, n[on]

LITERÆ
PLE. VIM.
EXTORTA
A. LIGA.
TIS M. A.
HABITAT.

XVI.
LEGATI
ANTE D.
VINITUS
P. EMO.
NIEL.
Lepidus.

Imperato Imperatorū idem littera Episcopo unque rediremus. Cum igitur obstatere et uerius, neque aduentum ad nos Patrio Notario, neque ad quibusdam, qui ad hoc venerant, eadē uellent: postrem accipit ex Capadoccia quidam Iacobus pollicens, per ym diuinitatē figuram Regu epistolam cum littera reliquie. Postea vero nō fūgerent ad nos sine Rego audier, sine Attico, neque in se ipso fūgerent Ecclesia insuffisit iheronimū qui triā nullia monitione darent, crantes, ut communicaerent eam Attico, & de Ioanni suis: 10 omnino tacerent, quibus minime obtemperare volumus. Permanens igitur orantes, ut quandoquidem nihil pacienter perager possemus, rito salutem redire ad Ecclesias nostras permiceremus. Monetas enim nos nimia inumanitas humana.

Hoc & Saluator noster variis revelationib[us] nobis ante monstrauerat: adeo vt & diaconi facili Encelij Pauli viro multis & predicione in manu apparuerint Apollonius Paulus, dicens illi: Vnde, quoniam causa ambulet, non quasi insipientes, sed ut sapientes, quoniam dies mali sunt. Significante Jonnus multiplicem fallaciam, que al exercitum veritatis nobis insidiatore donū atque blanditio. Apollens vixit idem iis Tristom Valerianu inuenit nos in uinculis vestigiam & patrem: dicensque (ut terrebatur) prestatione, ut periret nautagantes, & simili adetus multitudine vi genit & ordinibus variis, continuo Athyrn expulit. Emens igitur statim plurimum, cum iam peritus videbatur, applicatus Lampacu[m], inde uictus natus, & gemitu[m] tandem die ad Calabria Hydron temperem suum. Negrensis uita dure posterunt B. Ioanne aliquid certius, neque vbi modo sine Demetrio, Cyriacu, Enyfius & Pelliciano, qui coniugis Episcopis legatos fuerint nisi, & Alyrym (vt aucta tam d' ieronimi) detentis ex relatione legatorum Theodorei. Quz eadem omnia, qui res Ioannis Chrysostomi profecti sunt, cum dicant facta esse ales ante Eodoro. Agnoliz obitum, dierum secun fons tentant ab his, qui dixerunt eam anno superiori defunctam.

XVII.
o Chrys.
q. ier.
IOANNIS
CHRYSTO.
M. FUSTOLA
AD LEGA.
TOS.

Ad ipsos autem legatos hac legatione perfunctos S. Ioannes Chrysostomus literas dedit b:

Amplissimas rebus obstantem animi seruitatem, ac studium, & carum, laboreisque & sudores, ac denique ob longum tempore peregrinationem, quam realitatis Ecclesiarum causa suscepisti, gratias agimus. Etenim quanto gratus es, qui omnia perservans, indicans manes, tanto quoque maius vobis inq[ue]stus, vobis premium expedientum est, qui ad ea, quae ab aliis seculare ac nefarie admisisti sunt, corrigendas, atque uiriam coram quoque velutini congregati possumus. Quod quoniam nobis exilio necessitas adest: tendem aliquando atque agre ornatissimum asteiologium domum meam præsternum ad vos proficentem nasci, has literas non sumus, quibus de uestu salutacionis nunc pendimus: ac tunc pro peregrinatione uestri officii, sum pro eo, quo flagrari, farciorum non incompromotum. Vero gratias agimus. Nam est nichil meliore statuere isti statim, quod numeru[rum] uestitatis, praefatius, que nomine plena, numerique omnibus ab initia a mereor a benigno Deo uolu[m] constituta est: vt quia ad medium admisisti ferre, afferendam tanto studio, tantaque animi alacritate perpetuo ostendit, hæc ad legatos Chrysostomos.

At quid post haec actum sit de Episcopis Orientalibus, quos primam legatos Romanis missis diximus, deludec Consilio Romani Orientem cum eodem munere redditos, quos & leuctos legatos in Achaea caelito securum singulos inclusos reliquimus, iam dicendum est. Palladius enim, quid de illis arque aliis faciunt sit, ita defensit c. Episcop. (ut inizio quidam fama vulgauit) in mare precipitata, ut autem veritas continet, in exitum ad remota[rum] & barba[rum] locis duci sunt, inquit a satellitibus nunc, & sive eruantur. Reuersu[m] diaconus quidam, itineri ipsorum comes, restulit, Cyriacum quidem Enisenum Episcopum ocligentem nullum passum Palmetam Perferens opusum adductum est; Eulogium vero Bosra Arabum, in castellum, quod Nupas appellat, Saraceni adscens, relegatum; Palladius Blenniorum siue Asibiogum Episcopu[m] famari p[ro]p[ter]a locum, quia Syria vocatur, in Asypti regnum; Demetrium intu[m] in Oasim Ma'ris proximum: sunt enim & alia Oasei, hi sunt quartu[m] illi legati ab Oriente Romani Episcopi, reuersu[m] cum legaris Roma missis in Orientem, & Athyrz in carcere custodiuti.

Annal Eccl. Tom. 5.

M. 2

CONTINENS

*Ad h[oc] c. autem quartor Episcopos Cyricum, Deme-
tium, Palladium, & Eulogium exiles ex S. Ioannis Chrysostomi Episcopula scripta tunc quidem, cum exilio eos effe-
damatos accepiller: dignissime, quæ illiusmodi Actis in-
terferatur; et verò huiusmodi d*

*Ad Chrysost.
ep[iscop]i 3. & 8.
LITERÆ
IOANN.
CHRYSO.
STOMI AD
EPISCO.
POS RO.
MÆ AGEN.
TES.*

*XX.
IO ANNI
COMMV.
NICAN.
TES QVAN
TA PASSI.*

*XXI.
DIVERSO.
RVM. DI.
VERSÆ &
RVNNAE.*

*XXII.
QVÆ IN
ITINERE
FASSI
SYNTIX.
YLES.*

terrum ex parte multa doloribus macerata. Precedet enim Palladium (ut ex committente pene dicimus) alius iter non confitit, sed miserabilitate morteri. Ecclesiæ namque omnino propinquaque non sivebant, bissextante autem in stabili, ubi scortum erat multitudine, aut in Samaritanorum vel Iudeorum synagogis, quibus illi angustiæ prefisi, noua semper animo veritate cogitantur. Dicit autem unus ex Episcopis: Quid de diuersorū querimus? Num enim nobis est morari vestram, ut voluntate propria & electione dissidentes pias expendamus? An ignoratus hec omnia & contigit prima, & suara etiam possumodum, per que omnia glorificatur Deus? Quam multi a stoliditate metuentes, que vel evanescunt Dei cooperant, vel illos semper ignorantes, confitentes nobis, in timorem Dei cognitionemque venerantur, fortassis in melius convertere, sine certe illi deteriori non prolapsum. Non parvum autem est rationalis anima, que à perturbatione vexatur, irritare vel modicum, quod est pudore & sonum, quod vis dixerit, qui haec sufficiunt magister. Gentium Paulus: Christi honor edidit tu mihi qui salvantur, & hic, qui percutit, et quod b' secundum facti sunt Angelus & hominibus.

In tantum vero acribatius inseniam Episcopi omnes de communicatione Theophili per totum Orientem (scuti monachus rediens retratu) deuererunt, ut ex hoc plerique non modo debent humilitatem non exhiberent, verum milites, datus numeribus, induerent, ut eos occurrerent cunctis exercitu expellerent. Sunt autem, quæ ipsa gestare, Tarsensis & Antiochenus & Caesariensis, quæ ante omnes Ammanus & Palmyrenus Episcopi, partim doni, partim etiam minus multum animos contra eos ita effractarunt, ut ne lacesquidem eos exciperre hospitiu copientes permutterent, sicut in Epistola canonico Cato contra Episcopum quendam scribit B. Iohannes c. & post aliquip: Laudabat autem idem monachus, atque admirabat. Secunde Cappadocia Episcope, ut qui actu in exitu eum Episcopu[m] molestum ostendebat molestationis affectum; & in primis Theodosium Tyaneum misericordum vitum, Bosphorusque Colone, qui quadragessimum in Episcopatu[m] agebat annum, & Scapulatum Ustris nigrum agustum & quemcum annum in Episcopu[m] affectu supergravatum, hac Palladiu[m] ex eilibus Episcopis, & eorum peregrinatione. Quodad Bosphorūm p[ro]sternit[us] sane illi (ut tuo loco dictum est) qui ante annos quadraginta, nempe a Christo nato trecentesimo sexagesimo octo, S. Gregorio Nazianzeno fuisse, ac pene coegeri suscipere munus Ecclesiæ Nazianzena.

XXIV. Sed iam tandem ipsi S. Iohannem Chrysostomum in exilio Arabissi agentem incolas. Hoc quidem ipso anno, abolitus exiliu annorum duorum periodis, tertium in chouaitense Iulij; quando misericors Romanus Iohannes presbyterum & Paulum diaconum, has ad Innocentium Romanum Pontificem literas dedit, quibus in primis pro fedulo & indefeso in sua causa exhibito studio ingentes gratias agit: inde vero pro persecutoribus rogat, laudes misericordie aduersus canonum proscriptores, ne eos excommunicaret, ob periculum vniuersalium in viuenter Orthoconfandi schismatis; sed & expectet, ut si forte resipiscant. Sic enim ipsi se habent nonnullis ad Innocentium scriptis & liceat tanta virtus memoria sua. Illam etiamque dulcissime:

Corpus quidem nostrum non eodemque loco tenet & slabilitatem est; animus autem charitatis alia in unius Orbe circunscilicet. Proinde licet tanta similitus intercedere separati simus, a pietate tamen vestra non absoluimus, sed quotidiane vobis presentes sumus. Animus enim oculis videtur vestram illam fortitudinem & sinceram affectionem, confessioneque non mutabilis, & quod vos consolari nos plurimum & perpetuo cupiat. Quanto enim fluit extollentes sublimis & plures latentes capuli, vehementioresque sunt, & tempesantes: tanto & vigilante vestra auctoritate: neque vos tanta via prolixitas, neque tantum tempus intervalum, neque causarum difficultas, & segnior redditus; sed persecutari incolamini optimos gubernatores, qui non maxime vigilantes sunt, quando elevati fluctu, & mare instantes, & multas aquas in narium mundare, gravissimamque interduo noctem ingrediuntur. Eapropter & gratias vobis habemus multas, & desideramus quidam ad vos dare creditoras literas: id quod nobis maximo fore sollicitum. Verum quis solito huius loci in tantum vos a nobis separat, neque facile ad vos peruenire valent hi, quis obsecum agunt, vel etiam qui in vicino habent, cum quod in extremis finibus locis illis sit.

Si sit, tum quod latentes via illa vindicis obdient; preciamur, ut distinximus eum, utrum silentium officia, quod magis colat, quam quod nos reus p[ro]cessus negligat, & neque enim contemptus in causa, quod tacitum.

Nunc enim multo tempore venerabilem & dilectam locarem presbyterum & Paulum diaconum in hoc renuniam, ut si resumen, Perpetua enim populus gratia agitur, quod paternæ erga nos benevolentiam declaratur. Nam quantum in yestra pietate sum fuit, iam res omnes sedata & emendata, atque sublata omnis scanda, & auctoritate quae Ecclesia tranquilla ad finem pace & festum plane secunda omnia, neque contemptu logi, neque violati personarum constitutions forent. At illi in suis impiis operationibus, & quasi ante nihil attentarent, ita priora mali, & illa recentiora in cœlo certant. Nisi autem omnia, quæ inter omnes p[ro]cesserint, singulare recensere quandoquidem non solem Epistola, sed & historiam modum transcederet narratio.

Ceterum vestiant oro vigilantes, quod facit illi omnia & simul timor repletur, laborauerint, qui morbi in curarib[us] & penitentiis non capaciosi, si tam in curarib[us] morbi si voluntatis, ne affligatur, neque a caru[is] adstantibus, confundatur tanta magnitudine. Certamen enim illud sermo rosi ut Orbis est; Ecclesia r[es] ipsa ad genua humiliata, & cum populis diversis, iterum ducentur. Episcopi exiles, constitutiones Patrum violata. Et idcirco iterum aliqui iterum & sapientia vestram ero diligenter, ut quanto maior est tempus, tanto maius adducatur studium. Expello quod in futurum, ut aliquanto amplius corrigatur. Quod si minus sit, reverentiam coronam paratum apud misericordia Deum habeti, & hi, qui iniuria afflictur, consolatione ex incremento clarient, ut vestra non mediocrem accipiant. Nam & nos tertium noncum annum in exitio versamus, expositi pesti, fami, bello, continuis obsidianis, soliditudinibus individualibus, quotidiana morti, & saevicia gladii & non medievitis, non confortantur solidam vestra fidem & charitatem, que se in me tanientes, ac simplici obliquant: Hic noster murus, his servatis hic portas abesse fluctibus, hic multorum bonorum telescauro, his levitas mirisque voluptatis causa est. Et si in defatigare quamvis est; locum iterum abegimus; non parvum hinc habemus nostrorum afflictionum consolationem, aliam, hanc enim Iohannis Chrysostomi Epistola Romani missa per Iohannem & Paulum: quos apud sanctas feminas, easdemque genere clarissimas Romæ voluit hospitari, sicut illos, qui ab oriente le milles erant: h[oc] enim hos apud Innocentium, qui interpellabatur iudex, decibat defensores casu Chrysostomi hospitari, ne idem qui iudex, regere esse patonus conferretur. Exstant Iohannis ipsius ad eas datæ literæ. Quales autem quantitate esse illæ extortum ac profugum legatorumque hospitio Probaac Iuliana: memoria reperi, que de virtutique nobis dicta sunt supra ad finem quarti Annalium tom. Quarum, commendandi studijs causa, hic perbreves binas scriptas ad eas Epistolam ipsius Iohannis opportune reddemos. Ad Probam enim data Epistola sic se habet, cum eisdem millos legatos commendat Iohannem & Paulum:

Et si longo iterum spacio ab ea defundam sum, tamen finiteram, fermentem tuam obstat, non feci as if cor amorem, utque omnia cernerem, certo expertus sum: innamoratus, qui sibi non nos venire, ea de te offensuribus, que audire cupiebam. Esque de causa multarum argenteis tibi grata est: h[oc] ob istam tuum animorum gloriam, neque e[st] ferme non sive mibi clarissimus, religiosus, numquid presbyterum Iohannem, & ornatusissimum diaconum e[st] tuus tibi commendo, neque ad me manum, relut ad portum transmittit. Abscigitur, lebdomadac nobilissima domina mea, p[ro]to, ut quoad admodum humanitatis tua poscas, ipsa video: nec enim te salis, quantum am hunc se comitato mercedeis elatior es sic, ac quan sapientie, habebit, de sua palestine, de qua ut nobis vobis tanta, aliiquid intelligere, vobementer auro, sic me serviorum, hanc enim ad Probam. Ad Iulianam vero sanctissimam & que viduum eius filium ista habefit;

Quo grauior para molitati sunt, qui et secula perpetuam quoque vobis, qui et secula tollere ac delere studijs, tantumque labore & orumna scapulissimis, amplior merces futuræ. Neque enim nol[im] obcurat ut et beneficentia, idque studium, quod & in negotio, de quo agimus, & in expensa burguecum complectendius, quos istius insinuum, prædictissimi. Esque nomina regis vobis habent, vixque rogamus & obsecramus, ut in codem flu-

dis & alacritate permaneant, ac firmis etiam ac valentius animos ac fortitudinem allibetant. Neque enim vos fugit quantum praelati facti magnitudo sit, quantumque mercedeis precepta suis, tantos motus actam fato studiis, quantum in rōbu cl. compantes, eamque quam per eis, accepto incommode, med cinam afferentes, hac ad Iulianam, non lo'um (v' vidēs) hō p' em legatorum, & cause Ioannis diligentissimam patronam. Extat enimdem Ioannis eodem argumento alia Epistola ad Iulianam & quae cl. affirmata feminam, ad quam etiam date sancti Augustini duz Epistole habentur.

Cum autem ad calcem recitat' nuper Epistola ad Innocentium Papam Ioannes Chrysostomus dicit, in aliis se forte locum ab legendis fore; odoratus esse videatur, quod aduersarij in ipsi nolentibus, conantes sic eum frequentibus attere & peregrinationibus per loca alpina & difficilima, quo ille ne nimis ex itineribus afflictus molesta, cogeretur ad postremum etiam ex hac vita migrare. Quod enim eius causa rotum fecerunt aduersarij esse Occidentem communitam, Romanumque Pontificem eum & alios eundem orbis Episcopos exasperatos, quia & ipsum Honorium Imperatorum ob violatum in contumelias legatorum ius gentium, hanc mediocriter perturbatum, concutu[m]que de facinoris vitionem: nihil confusus agi nisi vilium, quam si ipse Ioannes de medio tollerent, ne rati omni cum illo sinecūratur eis, quod ferueat Ecclesiasticum bellum. Sed quod perficeret illud gladio, nimirum taenacum haberetur & inviolabilem; id quod diximus, exco[n]firamus, in nimirum eum utrumquid conficeret, ut penitus decifere & exhalarare animam cogereat; quod quidem & impie perpetrat & expletum est; vt quæ paulo inferius de eius ad Deum migratione dictari sumus, facile de- montrabunt.

XXXI. At leet (v' vidimus) Ioannes Chrysostomus suis literis rogat: Innocentium Romanum Pontificem, ne a corde Fidelium excommunicatione eos ei ceret, quilegatos Apostolicos adeo turpiter cecidissent, maleque habuissent: confitam tamen tunc ipsum Innocentium, tum reliquos Occidentales Ecclesiasticos Articulorum pseudoeiscopum, veluti tanti Clericis architectum, à communione Fidelium extortum penitus declarasse: cum ipse Articus, ne Orientis populi à se dilabentur, ensimmodi (vt ait Palladius) editum edicere ab Arcadio, quo clues & petreignos sue provinciales sibi cogeret communicare, editum autem sic lebat:

Si quis Episcopo Theophilo, & Porphyrio, & Attico non communicat, ecclesia appellatur, & à sua facultatione profusa provisatur, haec lumina editi, potius quam ipsam integrum. Hinc iam alij (habuit Palladius) plus ex quo gravata pondere, moitius que communicant. At vero paup' oreis quaque & in soleana umbiliolare munieris quibusdam ad communicaandam attrahunt. Quo vero genus & patrum, & corruptibilem gloriam corporumque pristinam contemp[er]ant, sua ingenuitate animi curare, et amplexum illud crebra memoria reponentes: Si vos in una ciuitate persecuti fuerint, fugite in aliam, & Preuerborum cili- luid fibinet dicentes: Non predicatione substantia in diuina. Profici autem fuit alij quidem Roman, ait ad montes, ait in monasterio seruorum Dei à Iudeica iniuritate feruabantur. Continuit autem rescriptum contra Latios, qui in dignitate erant constituti, ut magistratus & dignitatis omni priuarentur; militi & vi batheus amittere populares & artifices retiq[ue], perso[ne] graui aut pa- dere, subiungit exilio. Verum dico ista gerunt, precies à fideb[us] q[ui]b[us] sub dio magna cum afflictione sua quotidie fiebant, "hac Palladius."

Quid autem offensus Innocentius Romanus Pon-

tifex, neconon Honorius Imperator in Arcadiam post hu-

minimo iecul plane excedendam aduentus legatos per-

petratum regit, ignoratur quidem: tamen ex aliis literis

Honorii superius recitatis, que hoc tempore Honorius

scipiente, fuit confitetur. Res namque iam co-pediu[m]

videbit poterat, ut ipi Honorio nihil reliquam esset, hi-

si cum Arcadio armis decernere: (sed barbarorum affidui-

rum, & detecta infidelitas Silichonis (v' dicemos)

animum eius avertit. Innocentius autem haud potuit rem

Annal. Eccl. Tom. 5.

M 3

uit

tantam diffimulare, ac que adeo exercituum facias iu- tam relinquere; licet aliquid leuitatis Ecclesiasticae cen- fute remittat, ne maiori in Ecclesia te flora fieret, ratio temporis p[ro]ficiat. Quamobrem ab Ecclesiastica Romane Ecclesia communione abstinuit, num Atticum Constantinopolitanum intrulam Episcopum, tum etiam Theophilum Alexandrinum, v' c[on]x[us], que dicuntur infi- riis perspicue apparebit, h[ab]et[ur] in eis proges[ta] est cen- futa Ecclesiastica, coniunctaque cum miseratione feceritis discip[la]ta.

Potio autem ipse Ioannes Chrysostomus, qui pri- mo anno Cucu's (diximus ex Palladio) & sequenti v[er]a que in praesens Arabissi Armenie ciuitatis exultauit, vbi (v' ipse testatur f' erat Episcopus vir sanctissimus Treius: in hoc v[er]o tempus haud priuatus est commercio literarum, quas mutuas acciperet, atque redderer. Sed quod nullus amplius littera date legatur, perpetuumque apparet ad obitum v[er]ique fertutum esse silentium; aduersariorum inuidia interceptus creditur connexus; ipseque ne quid scriberet, custodius; obstruimus penitus cre- ditur os illud areum, gemitusque filius e manu eius abstractus, atque perficetus ingenii iactura totius Ecclesie.

Sed ne penitus confundere videamus absque sanctorum consortio solitarij: age modo conveniamus sancti Hieronymi in Ecclesia operorum; qui hoc anno in Zacha- riam, Osee, Ioseph, Amos, & Malachiam Propheta- ras commentarios disertos elaborauit, audito ipso ad Pamachium ista scribentem: Præfatu anno, qui fecit Con- futatio Arcadii Augusti & Antiochi Fausti nomine imposuit, Exu- peri Tolosanæ Ecclesia Pontifici Zachariam, & ensim yerbis Mi- nero & Alexandro monachis Malachiam Prophetam intercep- tus sum; statimque recurrens ad primum volumen Osee & Ioseph, Amos, sibi negare non posui: hoc quidem ipse (v' ibi ait) cum de grauissima consuetaf[er]e infinitate, ac tremendibus di- gitorum articulis, iam scribere non valeret, v[er]o senecte, qui & de commodis & incommodis senectus est ad eundem Pamachium h[ab]et[ur] differunt. Sed vnde scribend[us] com- mentarios in Zachariam ad sanctum Exuperium Episco- pam Tolosanum occasio data est, præfata hic recenter. Hoc enim anno idem vir maxime p[ro]pus, erga pauperes la- gitionibus effusissimus, quod tanze eius liberalitatis angu- litæ Galliz videtur, legamus Sisinnium monachum in tegerrimis vita moribus prædictum in Orientem cum in- genti pecunia, ut Palæstina monachis ad vitam subfida mi- nistraret, inde vero le in Egyptum conferret, idem mone- ris Egyptiani monachis expulserat. Cum autem idem fau- clius Hieronymus ex eodem Sisinnio, qualis quantusque elierat vir exortus Exuperius didicil[er]: eidem ob eius gre- gariam familiam, libtos in Zachariam Prophetam, quos elocubrabat, dedicando existimat, a quo litteras per eundem monachum accipitur, necnon ad alios monachos elemoynam, prout in prefatione ipse testatur his ver- bis:

Vltimo autem autunni tempore f[er]et nosfer, filiu tuus Sisinnius monachus tua miseri dignitatis Epistolam reddidit: quale- ga gauis sum, esse te scirem & memor mei, omnianque fraterum, qui in sanctis locis Domini struant, in quorum refrigeri- fia f[er]is tibi amicos de iniquo manimona. Et paulo infra eis de ipso etiam Exuperio: Audi te in valle lacrymarum, in loco quem Deus posuit ad certamen, vi in vincentibus coronam daret, afe- sionis in tuo corde disponere, & in de virtute in virtutem, & ini- tiorum Domini pareret, vi cum illo dies fias, & in te reali- net capis, & per singulas dies suscipiat, rufet, alatur, ve- ficiatur; & prespa in sanctarum scripturarum lectione fer- re, &c.

Quod vero festinaret Sisinnius elemosynas ferre ad

Egyptios monachos, impotita se mittere excusat; nam

eum ad Epiphaniorum v[er]ique diem in Palæstina permane-

rium esse putar[er]t: qu[od] quo minus id proficeret, sed pro-

fessionem acceleraret, ut p[ro]ficeret elemosynas ad mo-

nachos in Egypto agentes, causas praefecit, quid audi-

rum esset, eius prouine monachos ob penitiam anni

huius alimentorum, alimonam admodum laborare. Vnde

XXXIV.

Chrysost. ep[ist] 12.6.

XXXV.

s. Hiero-
nymi LV.
Cvbra-
tiones
ANNI LV.
IVS.
g. Hieron.
pref. in lib. 3.
in Amos.

XXXVI.

s. Hiero-
nymi VS.
Exyp-
rio Di-
catili-
bro[s].
i Hieron.
pref. in lib. 1.
in Zachar.

XXXVII.

Sisinnii
PROF-
CTIO IN
EGYPTVM
k. Hieron. ap.
111.

acipit Hieronymus: Cumque cum rogarent, ut differat iter, libere nichil capi sicut etiam monasteriorum: Egypti nesciater, Nil non plena aqua, multorum in eadem: ut prope est in Dominum o: ex alio ultra viles resurserent, ac rursum a: Frater Silvanus in Egiptum recessit, ut edorem honesti agricantis, qui a te in sua vel fratribus illis queque perserat; & nequam agri opus flammam, sed Galatianum agri regentem arva sustinuerit, ac etiam de eodem b: ipsa festina fons aera dividitur, & hoc non patitur nos ibi a romarare. Equidem per卓i Spiritu factum Exuperium praeponit proxime venturum Galliarum excidium, dedicandisque tandem Tolosanum barbitatis; ob idque magna celeritate festinale conferre in sanctos, quod auctoribus post barbitatis, nisi ante caueret. Vt in o: sequitur huius anni die (ut proxime dicitur) Wandal & Alani cum aliis barbitatis, trans Rhenum copias ad Gallias degrediendas perduceret; ac post excedit ubi plurimum ciuitatum, & ipsa Tolosa capite, ut post loco narrabimus.

Ced ad eandem legationem Sifinni redeamus. Non Exuperius, sed & Minerius & Alexandri literas decuit, quibus illi eundem sancti Hieronymus variis palliatur questionibus; sed & literas aliorum plerumque virtutum scismatistarum diversis Scopulis locis eundem interrogantur dicit: Multas enim (acipit) factorum fratrum accusationes de vestra ponebas ad me detulit quodlibet, quemam furem, nihil preterea competitum habetur, quam quod sanctus Hieronymus ad redditum per eundem Sifinnum epistolam, ad Minerium & Alexandrum recensendo pertinet, quod am de finitiori dictam elucubram a se hoc anno commentator in Malachiam.

Quo tempo, per eundem Sifinnum monachum in Egiptum properantem, idem sanctus Hieronymus, quanto valuit celebratus, aduersus Vigilantium hereticam nupero obtutus, commemorationem scripsit; eundemque e dem Sifinno preferendum in Gallias, ubi virus furentis cuoruerat, paratus antidotum dedit. Tellitur id quidem ad finem eiusdem commentarii idem factus Hieronymus hisce verbis dicit: Hoc (ut dixi) sanctorum presbyterorum rogatus, vnde nolu habitatione dictam, sefuisse auctoritate Sanctorum & Sifinna, & propter sanctorum regnorum & ipsorum properante, &c. Quinam autem fuerit hic presbyter, idem operis docet, ubi e: auctores sunt haec dictatione, nam sancti presbyteri Ruparis & Dafidri, qui parochias suas vicinias scribunt esse maculatas; miserantque libros per fratrem Sifinnum, quesinerat ceteris plerorum exercitu. Sed non nunc primum idem Ruparis redditum ab his sanctum Hieronymum certiorum, verum ante triennium: nam idem Hieronymus eodem commentario facie te ante biennium a Rupario de eodem Vigilantio horrendas blasphemias erat dicente accepisse: ad quod in eiusdem Hieronymi extant & additae littere: adeo ut dicit possit, Vigilantius, qui haec nos inter factos perhuius latuisset, iam palam quis diu in pectore occulta et heres, eodem tempore, nempe ante annos duos, proprie recepisse. Sed antequam de eiusdem factibus in suis iugis, prefat de hominibus qutius petere narrationem.

XL. VIGILANTIA
MUNDIA
g. Gennad.
de script.
& cyprian.
cap. 15.

Vigilantius, qui quod iei et hominem vetatum in Gallia, Galium vtique fullo & cultu manu, quo ait. Vigilantius presbyter, natione Galli Hispanie Barchinensis parochie Eusebium tenet, aduersus hunc cyprius factum Hieronymum tradidit, quod istum Gennadi Vigilantium alium ab eo esse, quem sanctus Hieronymus scriptis, de quibus agimus, confutat. Vt ergo ut & consuetudine Barchinonensis Ecclesie, idem Vigilantius factio Paulino, qui ibidem ordinatus est presbyter, per necellatus aliquando fuit; quem ut virtutum plura probamus laudat, & apud le: agrotantem fuit: nam de eo hinc ad Seuternum b: Vigilantius queque nocte in Campania, & antequam ad nos venire, & postquam peruenit, vibrabit laboravit; & agricolas nostra, quia & ipsa socialis membrorum erat solatio & dolore compaginat. Profectus cum est inde Vigilantius Hierofolymam, eundem datus d S. Hieronymum & eis Paulinus ipse plurimum commen-

davit, ut redditus ad condemnandum Paulinum S. Hieronymi Epistola significare videtur, ut haec haberet ad finem. Vigilantius prius yarum (heretib; ut & sancto Paulino commentatum acc. p. t. quia antistatim super eum, melius est, ut ipsa verba, quam non dicitur iterum, haec t. p. t. l.

Et ne putet hunc alium ab illo Vigilantio fuisse, qui postea in haeretacham empli habet, quia de hoc ipse sancto Hieronymus ad uetus ipsius scribens, expatbat, quid egreditur, cum Hierofolymus esset, & terraque mors quaeretur, cum ipse nodus perpicus omnibus in publicum prodit: quia impudentia iudicium aliquod edidit fuisse scriptis etiam deinde omnibus turpitudinibus. Quomodo autem res te habuerit, diximus vos loco illius impote terrae motus. Sed & Epistola in ipsam Vigilantium scripta, hunc eundem esse cum illo Paulini Vigilantio, expelle declarat, & quomodo dictum sumus. Quod enim adit sanctus Hieronymus in ea Epistola ad Paulinum: Cur tam citio in nobis profectus sit, & nos reliquerit, non possem ducere, ne dederem quiescam ydcar. Usque pionem haud lemen de Vigilantio ingreditur. Et enim quidnam hoc, quod sanctus Hieronymus etiam confidit confidit duxit? Certe quidem in causa fuisse Ruffinum Hierofolymus tunc agentem, ut Vigilantios reddeatur Hieronymi gloria simulacrum, perpicere pollutum intelligere ex his, quae idea sancti Hieronymi aduersus Ruffinum scribitur, nimirum ipsius de Hieronymo aliquid in eius aures insulatiss. Sanctus Hieronymus stropham, obseruantque hominem haud recte pede incedere in Euangelio: sed & manifestus detectus est, cum idem Vigilantius ab eo recedens, copia in factum Hieronymi piaula exonerare blasphemiam, appellans eum hystericum, quod Origenis opera aduersus legem, eius tem pariter fuerit confessatus errores. Sed audimus factum Hieronymum in Epistola aduersus eum semper ut illuc omnia reculerint in: Quid (inquit) ibi factum ostendit sancti presbyteri Paulini Epistola, & illius super romane non putauit errare indicium. Et lucet statim acceptus Epistola, auctoritate sanctorum tuum intelligere: tamen refutato & simplicitatem magis in te arbitrabur, quam recordam. Nunc prebendo factum virum: malevoli et in apud me defundentes quod nouerat, quem portavisse clientem suus litteris ascribo, sed memetipsum arguo, qui alterius potius accepit, quam mecum, & idem operis certe, aliquid credidit, quod videt, & infelius: Inter ceteras, quippe blasphemias, quae ex laicis protulisti, si suos dicere, montem, de quo absit ut in Daniela in capitulo fine manus esse diabolum, & lapidem Christum, & hunc fuisse, que Gentilias de Vigilantio tum cum nota describit, vbiat c: Exposuit praecepsu[m] scindacu[m] risus Danie[li], & alia locum effronda, quia in catalogo blasphemorum necessario ponuntur, hinc & beatus Hieronymus proposito fonde, haec t. p. t. l.

Recedens vero a Palastina (ut dictum est) Vigilantius, in Egiptum de cendit, atque Provincia peragrat, semper quid in sanctum Hieronymum infatuans, nam ipse p. Damaski (inquit) Egyptum, & sancta promuntur apud eis, in quibus factum tuum libera plerique fratre defensione: & cegisti me ad infundandum, qui omnia contra E. elegerat degradare prebendas, & publica voce condemnare. At non haec illi erat hec, quis postea audirebatur praeclara, anit: nam (ut dictum est) nouissimum iste Vigilantius hereticus haudante biennium innoveret. Porro tanta vbiq[ue] pollebat op[er]a non sicut talis hypocrita, ut idem sanctus Hieronymus ista die de ipso tacuerit, nec prolapserit. Vnde aduersus Ruffinum, illum in se concordantem, ipsemet Hieronymus haec ait: In Vigilantio nomine quid somnis, nefis. Vt enim cum scripta haec est apud alexandrinam communione maiusculaque datur, profer Epistola, nraquam omnia reperi, & inveni: Ego in Vigilantio libere respondi. Eadem enim a. confidat, quia postea & amissu[m] laudes, & ministris acerbus nimis quod ille diceret factum Hieronymum errores esse, nam subit: Sitio a quo illum contra origines errorum consistat, non contulerit, hoc factum Hieronymu[m]. Agitur enim id auctore Ruffinu[m], ut esset, qui Origenis hereticis adularat Hieronymum, qui ipsum Ruffinum & alios omnes Origenistas eiudero Origenis errorum infumularet,

ipium quod talonis penam subire cogeret; ut quem in Origenitis ipse gladium exaserat, in sua precordia conseruare non ignoraret. Fuerunt hęc Vigilantii hæretici prædicta; Ruffino illi ad omnes salutationis motus modos unicos attemporante.

Quid tandem? Quas multo tempore concesserat Vigilantius hæretici fortes, & pallio obvulnerat ianitariis, impetuoso profido, cum reuersus ex hypocrisi nondum, fallis mercibus fancitatis onus, in Gallia eas primum venum exposuit; sed non quidem ante biennium: nam sanctus Hieronymus citata a nuptiis Epitoli, nequam de his, quos postea eis patet fecit & confutavit errores, cum Vigilantium hæretici arguit, velle uniter nesciunt. Sed & quod idem sanctus Hieronymus in commentariis, quos post tricentum in Italiā elaborauit, dicit: *Vigilantii hæretici nuper extortam; cladem hæretici tempus configuravit;* ubi alii: *Quales (tempore hæretici) nuper submagistris cerebro in Gallia pallularant, qui loqui etiam marynam decubantes, nos, qui ibi orationes ex more celebramus, quasi monachos desigunt.* Hoc autem non tam illi faciunt, quam habentes ceteros, fortitudinem & flagitia sancti amicorum facientes. Qui autem hæreticorum non requiescit in memoria, non dormierit in speciebus magistrorum: quilibet Maronius, & Valenius, & nuper Eunomius immunditatem leprosa carne contumelias, &c. qui quidem Eunomium albiceps erat, cibis hæretis sibi auctoratum. At detempore Vigilantii hæretis emergens iam fatus.

Sed qualiam primum blasphemias implas & impunitus effutus? Audi sanctum Hieronymum ad Riparium ita recitabundem d: *Ac epis primum tuu tuu non respondere, superbia est; respondere, temeritas.* De hū enim rebus interrogas, quas & profere & subre, sacrilegum sit. *An Vigilantum, qui quæcōcūs nō ducit, hoc vacuam nominem (nam Dormitamus rectis distractos) ut sarcinum rufus aperire, & patetum pectorum contra sanctorum martyrum profere vellet?* & eos, quia se ipsum, appellare carceris & idolatria, quia mortuum bonum usq; veneramus. *O inforsolem hæreticum, & omni lacrymarum fonte plangendum: qui hæderens, non intelligit esse Samaritanum & Iudæum, &c.* Vides, quanto horrore bellicata cornuta compateat, cuius vel alpebus intolerabilis reputetur; ut qui eam erroris funicis introducit, apparet extrema demenda labore, de quo idem sanctus Hieronymus e. *Ego vidi hoc ac quando sorserum, & testimoniis & corporis meum, quæviscautum ppteratu, ut si logar furosum sed aliter, excusat, exponit, expone, & inter Hadriani statim. Cuique Regis alpitosum de lacando clamavit: quicquid enim ambi loquitur, vociferatio & clamor est appellandus, hæc scipit.*

Confidera quæsito, lector, prælensis lœculi statum Ecclesie. Prædicatus Gregorius Nazarenus aduersus Iulianum Apostolam & aliis simile locis cultum sacratum reliquum ianitorum martyrum; prædicti hoc ipsum pluribus hominibus sanctos Basilius, eiusque germanus sanctus Gregorius Nyssenus; Chrysostomus contra Gentiles & alias saepe huius obfuscentiae exitit mīsticis prædicatoris in Occidente vero sanctus Ambrosius in his totus fuit, inuestigare, inuenire, atque transferre sanctorum martyrum reliquias: sanctus Hieronymus id ipsum modo agit, ut quam potentissime contraria afferentem Vigilantium stylotingeret: sanctus Augustinus quoque in conscribendis miraculis ex reliquis protomartyris Stephanii & aliorum quam diligentermis exireat; omnes sciunt: atque demum per quatuor Orbis latera, Catholici cum Ecclesiasticis ubique diffusam, certum est id ipsorum antiqua traditione acceptum, miraculis confirmatum, Parrumque testimoniis corroboratum, tel globo recepisse, vnu remulce, atque deum iugi obfuscentia coluisse. Id cum ita sit, quis putet, hominem ideo posse reperi recosidem, fatum, mente captum, delirunque vel furiosum, qui eo infanzia atque furoris se precipiti temeriter finit, ut sancti Parribus omnibus posthabitis atque spretis, in uno putarit Vigilantio inserviam Ecclesiam, & quam sequatur, Catholicam veritatem? Certe quidem quam paucissimos Vigilantius habuit sectatores, ceterisque absque propagan-

tione posteritis vna cum hæreticis a simul extinclos; siue potius iidem sic male seducti, iam facti mentis compotes resipuerint. At quid de illis dicendum sit, quis mente concepia, qui poli duodecim ferme decula secula, morem Ecclesie, Patrum traditio & doctrina semper allatum a propagatum, exhibendum esse: damnatam vero ac improbatam, illudam, derlam, atque proscriptam hæreticam Vigilantii putauint esse recipiendam, tamen, atque in omnibus amplexandam? Tales plane hæreticos acque phantasticos Ecclesie nostri tempore patrui: quos ita cognitos sequi, quid aliud est, quam se à Deo penitus derelictos esse, & in errore operationem prorsus esse traditos intellegere? Sed ad Vigilantium redemus.

Ingenui sanctus Hieronymus huius temporis infelicem Gallia statim, quo copit provincia Christianissima portenta conficeret, que hæcens ignoraties: cuis sincera fides ab Apostolorum temporibus illibata pureisque seruata (vt ostendimus superioris testificatione & facti Hilatii) nunquam vel inueniendum contraxisset hæretice prauitatis: nunc primum duopatre Vigilantio tentatur. Hinc dolor & genitius. Et enim cum post recentia diuersa, quæ diuersis temporibus & regionibus in orbem terrarum via fuit monstrata: *Sola (inquit ipse Hieronymus) f Gallia miseria non habuit, sed iru semper fortissimi & eloquentissimi ab undique.* Exoriens est subito Vigilantius, seu versus Dormitans, qui immundo spiritu pugnat contra Christi spiritum, & martyrum negoti sepulchra vincenda, &c. Sed unde exorta belta, & ex quibus punctis omnium turpitudinum aqua reptile monstrum creatum apparuit? Audi condemnatum Hieronymum: *Quomodo Emporbius in Pythagoras & coactu esse perbiletur; sic in isto loco viuenda mens praeva surrexit: ut in illo & in hoc diaboli insidente cogam inservienti ore dicatur g: Semini peccatum, pars filiorum tuos occidit peccatis patitur.* Ille Romane Balistae emporitate dannatus, inter pectora aures & carnes suiles non tam emisit spiritum, quam exstinxit: iste caput Calaguritanus, & in peruersum proper nomen rictus, mutus Qatinius, misit aquam vivo, & de artificio pristico sua ventre a perfida Cathe'sa fidei fissure coram, impugnare virginitatem ostifcepit, etiam in conuero sculariorum contra sanctorum ieiuniis praecellente. & pullopot: Pro nefasti Episcopi sui sceleris diuina habere consortes: si tamen episcopi nominandi sunt, qui noui ordinantes discouerunt, noluntur uxores & doxem, nulli calibis credentes predictam: in oblationes quam subtilem vident, quinale de omniis usi sufficiuntur: & nisi prægnantes uxores vident clericorum infantes que de viva matribus vagantes, Christi sacramenta non tribuent. Quid saepe Orienti Eccl. si quid Egyppi & sedis apostolice, que ant virginis clericos accipiunt, aut coniugite, aut hæretices habent, scilicet mariti offi ciuistum? Hac deinceps Dormitans,

Ad id omnino respicere Intellegas, lector, qua inno centius Papa doctus proxime clausis annis, quibus (ut dictum est) innovat in Gallia hæretis Vigilantius, primo scripti ad Sanctam Viatorum Rothomagenum Episcopum, anno videlicet quaddingentis quinto, & sequenti ad sanctum Exuperium Toloianum Episcopum, responsus ad eum litteras, quibus aduersus nouam emergentem hæretum primum omnium parvulit seism Apolloniam confundendam nimis ex causis, quod scriens, absque aliquo dubitatione ecclie Ecclesia Catholica vbiique seruandum, quod ab Apostolica sede nosceretur esse seruum & cultitudinem, a cois decessere velle decessit, & communione levandi, idem plane esset, quod in castis scholasticorum aut hæreticorum proficeret. Sic igitur iidem sanctissimi atque doctissimi Galilaei Episcopi, licet o prime ipsi nolent (ut inno centius ple in redditis ad eos Episcopis testatur) ea que Romanum Pontificem regarent, tamen quod certe scrient ipsam Apollo: iam (ed enim effutum David h, in qua sunt m. b. apel) & omnia animata fortium: ab ipso præcipuo Catholice Eccl. sic vertice fibra acma comparanda duxerant, quorum vel vno ictu conficerent repente, ut vnde bestiam super terram: quod nefas esse omnes intellegent, Apollo ictus decretus oblitus.

sicque eo modo satiam teclam conseruerat in Gallis a maioribus acceptam fidem & Ecclesiasticam disciplinam, quam ex veteribus traditionibus predictam Romani Pontificis recentia decreta manuarent. Obscurus & hic, quod lector, antiquum faneorum Piscium pognans genus; nimirum cum aduersus hereticos in eundem fisi leserent esse certamen, primum omnium concilie sibi consordio fidei sedis Apostolicae communionem, id quidem mille ferme exemplis superius est demonstratum: quam eandem atatem hereticos quoque fructu sepe ventili contatos esse, nempe ut Formatus communicatione cum Romano Pontifice, se esse Catholicos mentiri possent. Ad hinc, nequam, spicant, que Innocentius Papa ab illo rogatus respicit a de clericorum coribantur sermone, eademque (vix i' scilicet suis ipse literis profiteretur) et recens faneita, led que eadem Romana Ecclesia accepisset a Petro, per tempore successione in cuiuslibet disciplina ad ilam, t'que diem cunctiorum suorum: quia tu ipse (ne queraris longiori detinere mora) legere potes.

Ex his iugis conuenio & te (spopondi enim & tibi nomine meum officium) qui haecen tanta Romana Ecclesia inheretendum putatis disciplinis Vigilantij; amice que compello, rogoque: Dic, amabo te, quibus putas diuinum Spiritum esse credicim, & reuelatam a Deo Catholicon ve- tracem, Vigilando nam admirandis illis sanctissimis viris Vitiicio Rothomagensi, atque Exuperio Tolofano: vt omittamus modo dicere de aliis nominatis superioris Partibus eandem cum ipsis fidem custodiendibus. Repe- terat ante ex fide digno teste Paulina Vicietris primordia, nimirum et gregam tempore Iuliani confessionem, & edita inflat Apologetorum ab illo miracula: recoleque et facit praecinctio de sa. Etate Exsuperij, non per Hieronymo recentia: contra vero tibi statue Vigilantum corpem, inconfitentem, animo dupliciti, blasphemante ad eum haereticum (telle Gennadio, si non credis finito Hieronymo) ab vniuersitate Ecclesie declaratum, in Iouani no i' m' ante praedictum, & condemnatum. Ta. Inquam, re me- diam inter hos sponte constitutis, parcerque priuatis sa- fecitibus, libera mente (quod est ingenuum) examina, disquire, discute, & iudica, cutiam virtus partium inh- renduntur, Vigilantiae, an Vicietio & Exuperio? Audio, audio, silentie te licet, & quantum nolis, tuus clamorem con- scientie ad optimam deprecantis, & que velit, abs te etiam coquacientis assiduis exigentis. Taigitur domelico etiam teste conuictus, dum es in via, esto contentiens aduersario tuo, mihi certe Daudicum illud tempore in ore: Confiteri tibi Domine in toto corde meo, in concilio infor- morum & congregati- onis. Sed que sunt reliqua Vigilantij sordidum (licet non fine nasci) resoluimus.

Dominavit priuitera infelix, diei tempore ceros ac lampades in Ecclesia regendi solitos: itemque ex quibusdam apocryphiis, quies sibi fixerat, libris, post mortem nullum pro a te deprendi facientem habet et dixit. In quem s. Hieronymus: Tu (inquit) vigilans dormi, & dormiens scribis, & propone nobis librum apophyphne, qui sub nomine Ester a simillima tulisti legitur, vis fristrum est, quod possit morte nulla pro alio audeas deprecare, quoniam ego librum nunquam legi: quid enim necesse est in manus sanare, quod Ecclesia non re- ipse. Adeinde rursum Vigilantius improbari vigillas in S. Ecclesiace ebrias sibi nocte eu uslber precedenter Do- minicis; afferens, prater somnium sancti Paschatis vigillas (quas tantum retinendas esse dicebat) reliquis omnes obtemperare honestatis, ne tenerbarum occasione capientibus, ad delinquendum via apertis videbatur, esse ab- lenda. In quem ita Hieronymus d'aror au em & culpa in- datum, vigilans manuque mulierem, qui per noctem sapia depre- beditur, non est religiosi dominii impunitandus: quia & in vigilia Pasche tale quid fieri plerisque connescit, & tamen pa- cerum culpa non praedictat religio, qui & obliqui vigili po- ferare vel in sua, vel in alieni domibus. Apollorum scilicet Iudea predictione struxit. Vides ergo tur manente, non sanctum Ambrosum (vix Notis etiam nos demonstrare mem- brum) sed implium Vigilantium porcius, honestatis causa- pietatis, de abrogandis factis vigiliis promulgasse sen-

tentiam; cum tamen Patres, eas firmas esse retinendas aduersus V. galantum disputarint. Sed quoniam similitudine vigilias celebrandas esset dicebar, idem censor Ecclesiæ illud addebat, nonnulli in Pachate Allobrae canendum.

At quod idem in bufo relpensa faneorum reliquias, addebat illud horrendum dictu: signa apud eas fieri sole, dignorum esse præstigia, easque inuestis omnino esse, quod signa non fidelium, sed infidelium causa fieri debent: hac lete redat gressus faneus Hieronymus, vere re- pebitum, à demone que poscellunt omnino Vigilantum fusile demonstrat, vbi sit: Non mala dicas: Signa infidelium sunt. Sed responde, quando in vilissimo paluere, & famula noxia qua, tant' a' si signum virtutumque presentis: Senio, scilicet in felicissime mortuorum, quid dices si quid timeas. Spiritus iste immundus, qui hec cogit scribere, sive hoc vilissimo toru' ell' paluere, uno boce torquerat, & qui in' plagi' a' dipingat, me- teretur, onficiat. Nisi forte in mortem Gentilium imperium per- physy & Euangelium, Las præstigia de moni' esse confingi, & non vere clamare damones, sed sua similes tormenta. De confusione, sing' edere sibi i' las martyrum, & aliquando purg' sibi, &c. De le ipso vero, quanto feliciter honore prosequi & reuere i' fidei reliquias martyrum (quod non praetendimus pri- mus) haec potest subdit: Ego confusor timore meum, ne forte de superstitione descendat (nimis videlicet scrupulitate) quando iratum fuero, & aliquod male a me extinxo corpori, & me in' u'na phantasma destruxo; & baptis' martyrum intrare non audio; ita tatu' & corpori & animo pertrememus. hec & alia de se ipsi.

Detrahet præterea cepto antiquitus usus collecta- tum in Ecclesia tempore A. ostolorum, & Pauli exem- pli firmato, qui collectas agebat pro pauperibus Hiero- lymis legibus: cum adhuc consuetudo v' geret, v' ex diuersis Orbis regionibus ad eam pauperum elemo- niu' Hierolymani' mittentur. At siicut haec veritas ho- mo effudit bat contra doctrinam & exemplum Apollo- rum, ita etiam contra Euangelium ipsum & Dominum ver- ba satius distinxit: quia sanctos Hieronymos ita recordat: Quod autem aferis, eos melius facere, qui stans relata sua, & paup' in' fructu' possessionum suarum pauperibus dividant, quam illes, qui possessionis suu' renundant, & penitentia lagant: non a me, sed a Domino respondit: Ita si perfici' fit, &c. Sed ista quidem improbus ille, vt uno i' u'niuersitate pro- stereret monasticum ordinem, clausum renunciandum dissipare: quos & aliis per textibus vocare conu- tur solitudine. hec enim omnia, ataneorum filiorum in- far, nullo negotio idem S. Hieronymus defecit a' scro- pula: atque adeo vt os impia loquuntur obnoxie, extirpetur penitus ante propromodum, quam nascetur infi- nitas heres: ita vt nullus labor incubuerit fidei Episcopis Concilia cogendi ad condannandas heres: quae so- meli audire, talen hororem audiendiibus incusaverunt, vt p' omnes ad eam litorium aures obtulerint: v'pote quod tales essent, qui omnem penitus dissoluerent Ec- clesiæ disciplinam, auferentes faciem ecclesiarum, succi- dentes gemina virginem & continentium monachorum, pariterque deit' uentes Ecclesiæ tradit' i' ones; si colique ri- tis pessum-lantes, a' que sanctorum cultum penitus prohibentes, eodemque collatis du' mitis gratias poliantis: ad- eo vt non mirandum sit, si non parcens verbis (quod non- uit sanctus Gregorius) vehementer impetu' Hieronymus in Vigilantium viuis sit infurxit.

Potius quod posthac filiari infamia herens, nec am- plius ad multa scola audita fuerit: hand' feias breu' illam Hieronymi scripti' esse veritam, vt caput collere amplius aula non fuerit. Non enim ea est natura heretorum, vt v'xi oculi' sciant, & deinde manus r'as one con- u'cti: sed prostrati l' cet, per in'acionem dancia' forsan, respi-

XLVIII.

AVCTOR
VRGET RE-
CENTIO-
RE C' A-
RETICOS.

XLIX.

c Hieron-
advers. Vi-
gilant.

VIGILIAS
DAMNAT
VIGILAN-
TIUS.

l Hieron-
advers. Vi-
gilant.

tusque actio certaminis. Sed unde accidit, ut filii? audi Terricula deus in consilii super filios hominum, vocavit gentes ab extremis terrarum, immo, quae in Gallias, in eamque potissimum parcer graffari sicut in qua hæresis nefasta plantata est: adeo ut sub barbitico gaudio magis de vita tuaenda contendere, quam de dignitatibus tueri et disputare. Creduntur autem ab barbaris illi esse fabiani, quorum nullum quoniam fuit postea vox audita. Ecce tibi, quid soleant: ut herefem, vel post leducere hæreses, clades nimis prouinciarum: quod multa exemplis, sive omnibus sciculis, & hoc ipso infelicitas contingit demonstrari.

Hoc ipso namque anno, istud Consulibus Arcadio sextum ac Probo, Wandalos & Alanos, transito Rheno, Gallias invaserunt, ac de prædatis esse. S. Prosper horum malorum inspectio tradit in Chronico: quod confirmat item in Chronico Caecilius, atque etiam Zosimus: quod istud Consulibus horum barbarorum, in nationes Transalpinas incutius con signis quibus & permixtos fuisse Sueuos traxit. Porro omnes has barbaras gentes prædicione Sulichonis ex Wandalis ducentis originem, mariti Serenæ Theodosij fortis fatigentis Romanum Imperium in Eucherium filium transferre accitas esse, & immixtis in Gallias, Orosius & horum temporum scriptor disertis verbis affirmat, nonque dicimus inferius, cum deinceps Stilechonis agemus. Ceterum non annum tantum, sed & item non nisi Prosper horum infelicitis progressionis in Gallias, vbi ait: Arcadio sextum & Probo Cons. Wandalis & Alanis Gallia, transito Rheno pridie Kal. Ianuarii ingressi, hæc ipse, quamobrem cladem ipsam, quæ Galli sunt deuastatae, anno sequenti captam esse appetat: quare de illa anno sequenti agemus, ut ex instituto, quicquid scripturi sumus, suo proprio gaudeat lector, et redditum esse temporis.

Quam vero soluta esset in Gallia magna ex parte Ecclesiastica disciplina, corruptisq; moribus, exundibus ubi que virtus, eadem provincie merecuntur tradi barbaris deuastante, Salvianus d. Malibentis Episcopus pluribus docet: visib; est ipse temporibus his, ob oculos habens, quæ ab oculis excurrent iugiter lacrymas, nouis plane fuit temporis Hætemis, nam hæc de suis Aquitanis in primis: In omnibus quippe Galliæ (inquis) sicut dant in Aquitanis primi sacerdoti, sic viri. Nonquam enim improborum negoti, nequam negoti, nequam corruptiorum discipula. Nam pro munere sua, via de domino retrahentem, ut in quantum eos bene, tunc sibi illæ ad se illestat ad propinquandum, in tantum illi flagitio fuis laboraverit ad excedendam. Et paulo post: Excap, ut tamen per paucis annis atque insignis rebus, qui (ut quidam de numero ipsorum ait.)

sparsis redementer crimina nummis.

Et post alia deplorata, subdit: Apud Aquitanos vero quæ ciuitatis in loco ristisima ac nobilissima sive parte non quæ lacrimar fuisse? Quis potius ac diutius non in tuo libidinari vixit? Quis non, ebar atrox (videlicet) collutio inimicorum? &c. vide ut cœlum nam cuncta profecti, esset ipsum integrum, hic l. brum reddere. Sed haec tibi latet ad infinitandum horum temporum statum.

Hoc ipso anno, quo illa aduersus Vigilantium S. Hieronymus scripsit, contigit translatas esse ex Palestina Constantinopolim reliquias Samuels Prophetæ, ut plane vulneret Deus tunc maiori honore frequentari sacerdotum reliquias, quando ab impetu Vigilantium exdem essent graviori affectu decedentes. Quod enim ad tempus specula: id quidem ex eo deducimus argumento: quod cum factam easmodi translationem dicant sub Arcadio Imperatore, fedente Atto Constantiopolitanus Episcopo: sane quidem non ante hunc annum id potuit contigisse, cum non ante praesentem annum Atticum eius Ecclesiæ sive ordinatum Episcopum conflet: nec etiam post præletem annum: nam sanctus Hieronymus, qui hoc anno sub dictis Consulibus (ut ipsius certificatione monstratur) scripto contra Vigilantium l. brum, iam factum affirmat: adeo ut necesse sit affirmare, id hoc ipso postulatum anno contigisse post inchoatum fedem Atto: antetamen, quam ea iunctus Hieronymus scriperit in Vigilantium. Quidam enim eadem translato sub Attico facta sit, haec in primis

Theodorus Lector habet, cum de Arcadio agit & sub imperio illius & Patriarcha Atto Constantinopolim aliata sunt reliquias sancti Samuels, & in propheticis ipsius loco sueta Hædomini XII. Kalend. I. Mycolocate, haec Theodorus, eadem etiam Niccephorus affirmsit.

Sed de ipsa sancte Hieronymi, quam proxima factam translationem præterit anno compexit, haec ait: Sacrilegia diuidit sibi & nunc Augustinum arcuatu, qui ipsa beatu Samuel lenge possum semper de tanta ira afflictus in Tosciam? Omnes Episcopi non sicut sacerdos, sed & satis inducunt, quarem velissimam & cetera soluta in inferno & vale aere perturbantur. Stude omnium Ecclesiæ populi, qui occurrerunt sancti a reliquo, & tantalatitia, quæ praesentem viventemque Prophetam concerent, suscepunt, ut de palestina sive Chaledonem iungentur populorum examina, & in Christi laudemma viceremur? hæc p. Meminit de templo Saracelis Prophetæ Constantinopolis credo non solum Theodorus Lector, sed & Procopius. Ante vero tampidem, vivente adhuc Theodofo Imperatore Seniore, repetta fuisse in idem in Palestina veterata ad corpora sacerdotum Prophetarum H. bæni & Michæla, auctore est Sozomenus, etenim tamenque eadem diuinatus Sebeniano Episcopo Eleutheropolis tradit.

I E S V C H R I S T I

Annus 407.

INNOCENTII PAP. ARCAD. & HONOR. IMP.
Annus 6. Annus 15.

Q Vadingentimo septimo anno à Christo nato, Iohannes episcopus & Theodosius secundum Augustis Consulibus, mense Februarj, Honorius Imp. accepti beneficij de interpretate aduersus Rhadagaysum obenta victoria memor: quod nihil Diuiditati gratios esse sicut: quan*ti* illius hostes hereticos debellaret, culus ope barbaros impie vici: tñouis rursum ed&s; hereticos Occidentalem in fellantes Ecclesiam virgine. Hoc enim anno, mense Februarij, ad Senatorum Praefectum Praetorio ita recripsit, damnans eodem penit illis, quibus coercendos haud pri dem faxerat Doma: nis.

Quid de Donatistis sentiremus, ruper offendamus: præcipue tamen Manichei, vel Perga, sive Præcilianas meritisima feritate persequimur. Hunc a me dominum generis nihil ex misericordia ex latere cognitorum sive qd secundum gratiam, vel in se cœnobium ardor creator. Quid sit deinde ad capiendas facultates essi: me patiatur, sive & ipsi pars conscientia patiuntur. Ihsus quoque voluntiam amouere ab omnilibet artis, & scientiarum quæ sit utriusque sit. Preterea non donandi, non emendi, non postremo contrahiri: cuicunque conditio et iniquitas fa-

cit. Theodor.
Lett. lib. 2.
Collecti.
Euseb. lib.
14. c. 11.
LVI.
g Hieron.
advers. Ps. 1.
gallant.

b Procep. de
ad. I. in fin
Imp. lib. 2. in
fin.
150. 7. lib.
6. c. vi.

L.
k. 1. 4. de ba
rit. Cod.
Treas.

II.
HONO-
RIVS HÆ
RETICOS
NOVO EDI-
CTO EXA-
GITAT.

III.
CHIEN
HÆRESIS
CENSE-
TVRMA-
TESTATIS
DELI-
CTVM.